

Rigsdagstidende.

1859. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 13.

Elleve Session.

10de Møde.

Fredagen den 16de December.

(Fortsat.)

Thune (fortsat): Naar Staten opfører nye Fængsler eller Daareanstalter, saa gjør den det af Hensyn til den fremadskridende Civilisations Fornødenheder, saa handler den i Humanitetens Interesse, men den veed godt, at det er Offre, den bringer, at den ikke har tilsvarende Indtægter deraf, og dog anseer den det for rigtigt at gjøre det. Havneanlæg, commercielle Anlæg ere af en anden Natur; forsaavidt de ere ledede med Indsigt, betale de sig som oftest meget snart; Nabningen af nye Indtægtskilder er for Staten, hvad Bærktøiet er for Haandværkeren; det er det Medium, hvorigjennem Staten finder forøgede Indtægter. Dette gjælder ogsaa om Helsingørs udvidede Havneanlæg; thi, naar vi tage den Capital, som den nuværende indskrænkede Havn har køstet, og lægge den til den Capital, som Havnens Udvidelse vil koste, da vil den udvidede Havn med Sikkerhed forrente den Capital, som medgaaer til Anlægget, og en saadan Capital, som Staten hengiver imod Forrentning, og hvorved den paa samme Tid ophjælper Kommunen, kan man ikke ansee som en bortkastet, men som en vel anvendt Capital. Jeg troer derfor ikke, at man, uden at bringe store Offre, kan vige tilbage for et Foretagende, der allerede er freddet saa vidt frem, og hvorom Contracter allerede ere affluttede. Jeg troer heller ikke, at man bør gjøre det; thi det vil være til Vel-

signelse for Byen og til Ære for Folkethinget at have fremmet et saa vigtigt Anliggende.

Da jeg har Ordet, skal jeg tillade mig at fremføre nogle Ytringer om et Par andre Punkter, der have været under Omtale her i Thinget, navnlig angaaende det, den ærede Rigsdagsmand paa min venstre Side (Nimestad) sagde om det Tilskud, Staten maa give til Jernbanen mellem Kjøbenhavn og Korsør. Han sagde, at man burde nedsætte Taxterne for at indvinde et større Beløb. Jeg troer med ham, at Statens Forhold til Jernbanen vil vinde ved at sætte Taxterne saaledes, at Statens Tilskud bliver det mindst mulige, men om det opnaaes ved at forringe Taxterne eller ved at forhøje dem, er ikke tilfulde godtgjort, og det er ikke vist ved Tilfælde, hentede fra andre Lande. I enkelte Lande har man valgt det Sidste, navnlig har man i Preussien forhøjet Taxterne 2 Gange paa Jernbanen mellem Stettin og Berlin paa Grund af, at denne Jernbane ikke kunde forrente sig. I England, hvor man har søgt ved Billighed at frembringe en større Indtægt, hvorom navnlig Poststemplerne vidne, som man jo ogsaa senere har indført hos os, der er Passagepengene paa Jernbanerne langt høiere end hos os; der har Regjeringen indrettet Tog for Folket, hvormed man fører dem for en billig Betaling visse Gange om Ugen fra Sted til Sted. Det er et Privilegium, som Folket har i England, at kunne føres en engelsk Mil for 1 Pence, og det vil omtrent sige det Samme som en dansk Mil for 1 Mark. Det, at befordres paa tredje Klasse i høist ubekvemme Vogne, har dog ikke hos os været anseet for